

Aleg. 250.

Sprawozdanie

komisji budżetowej o petycyi Dra Stanisława Smolki, profesora uniwersytetu Jagiellońskiego o przyznanie dalszej subwencyi na badania historyczne w archiwach watykańskich.

Wysoki Sejmie!

Gdy po otwarciu przez Papieża Leona XIII. archiwów watykańskich dla badań historycznych, wszystkie prawie państwa europejskie udzieliły Towarzystwom naukowym znaczne subwencye z skarbu swego dla wysłania wypraw naukowych do Rzymu, celem systematycznego badania bogatych archiwów i zebrania materyałów ważnych dla ich narodowych dziejów, także wysoki Sejm wskutek petycyi wniesionej przez znakomitego dziejopisarza i profesora uniwersytetu Jagiellońskiego Dra Stanisława Smolki, znając ważność tych badań dla historii narodu naszego, wyznaczył uchwałą swoją z 20. stycznia 1887 zasiłek przez trzy lata po 1.500 zł. rocznie na utrzymanie tej wyprawy naukowej i polecił Wydziałowi krajowemu wypłacać ten zasiłek do rąk profesora Dra Stanisława Smolki za porozumieniem się z Akademią umiejętności w Krakowie a względnie z jej komisją historyczną. Zarazem wysoka Izba w uchwale swojej wezwała rząd, aby udzielił subwencyi odpowiedniej organizującemu się oddziałowi polskiemu w instytucie historycznym austriackim przy archiwum watykańskiem.

Wydział krajowy spełniając uchwałę wysokiego Sejmu, wypłacił przyznane zasiłki roczne na potrzeby tej wyprawy naukowej za lata 1886/7, 1887/8, 1888/9. Szczegółowe rachunki z użycia na potrzeby tej wyprawy naukowej zasiłku wyznaczonego przez wysoki Sejm na lata 1886/7, 1887/8, oraz zasiłku dawanego przez Akademię umiejętności i z ofiar prywatnych, słowem szczegółowe rachunki z wszystkich funduszków, którymi rozporządzała wyprawa w ciągu dwóch lat, złożył profesor Dr. Stanisław Smolka historycznej komisji Akademii umiejętności, jak wykazało urzędowo poświadczone pismo prezesa tej komisji, w którym komisya wyraziła także podziękowanie za złożony w jej archiwum obfity plon z dotychczasowych prac tej wyprawy naukowej. Nie tylko w pismach publicznych, ale w oddzielnych sprawozdaniach podano wiadomość o pięknym rezultacie doówczesnych czynności tej wyprawy naukowej i o bogatym zbiorze materyałów historycznych czerpanych z aktów nuncyatur papieskich w Polsce do okresu naszej historii za panowania Stefana Batorego, Zygmunta III. i Władysława IV.

Gdy podczas sesji sejmowej w 1888 r. wniósł 5. października profesor Stanisław Smolka petycę o udzielenie na dalsze trzy lata takiego samego jak dotychczas zasiłku dla tej wyprawy naukowej, wysoki Sejm widząc piękny plon, który przyniosła ta wyprawa naukowa dla dziejów ojczyźtych, wyznaczył uchwałą z 15. października 1888 roku na dalsze trzy lata 1889/90, 1890/1, 1891/2 zasiłek po 1.500 zł. rocznie na prace naukowe w archiwach watykańskich i polecił Wydziałowi krajowemu zasiłek ten wypłacać w taki sam sposób jak przez poprzednie trzy lata.

Lecz zadanie i praca tej ważnej dla dziejów naszych wyprawy naukowej, zbadanie i wyciągnięcie z archiwów watykańskich materiałów do dziejów ojczyźtych, nie jest bynajmniej ukończone i kilka lat jeszcze trwać powinno. Ofiary prywatne na potrzeby tej wyprawy są małe, zasiłek z funduszków Akademii umiejętności szczupły z powodu szczupłości funduszu którym rozporządza Akademia na rozliczne cele i prace. Przeto profesor Dr. Stanisław Smolka wniósł 16. marca r. b. petycę do wysokiego Sejmu o udzielenie na dalsze trzy lata takiego samego jak dotychczas zasiłku dla tej wyprawy naukowej zbierającej i gromadzącej zasób materiałów bardzo ważnych do historii naszego narodu. Do petycji tej dołączył profesor Smolka pismo komisji historycznej Akademii umiejętności w Krakowie, która załączając sprawozdanie wyznaczonych z jej łona delegatów do przejrzania rachunków tej wyprawy, udzieliła profesorowi Smolce absolutorjum z rachunków wszelkich funduszków którymi wyprawa rozporządzała, zarazem wyraziła mu podziękowanie za bezinteresowne a umiejętne kierownictwo badaniami historycznymi przez te wyprawy wykonywanymi i za cenny a bogaty materiał złożony do archiwum komisji jako plon tej wyprawy w ostatnich znów trzech latach. Do petycji dołączył także profesor Smolka drukiem ogłoszone sprawozdania o materiałach historycznych zebranych przez wyprawy naukowe do Rzymu w latach 1889, 1890 i 1891.

Komisyja budżetowa powołując się na powody, które skłoniły wysoki Sejm do wyznaczenia, na jej wniosek, zasiłku przez poprzednie lata dla tej wyprawy naukowej, gromadzącej z bogatych archiwów watykańskich i z innych archiwów rzymskich obfite materiały dla dziejów ojczyźtych, mianowicie zważywszy, że Sejm galicyjski jest jedyną w świecie reprezentacją, która może dać urzędową opiekę i wsparcie przedsięwzięciu naukowemu ważnemu dla całego narodu polskiego, przedsięwzięciu zostającemu pod naczelnym kierunkiem Akademii umiejętności w Krakowie; — wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm wyznacza na trzy lata następne 1892/3, 1893/4, 1894/5 po 1.500 zł. w. a. rocznie na płace naukowe w archiwach watykańskich, a kwotę tę należy zamieszczać w VII. rubryce wydatków.
2. Ten zasiłek na prace naukowe w archiwach watykańskich wypłacać ma corocznie z góry Wydział krajowy do rąk profesora Stanisława Smolki, za porozumieniem się z komisją historyczną Akademii umiejętności w Krakowie.
3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby starał się wyjednać, iżby c. k. rząd udzielił dalszą roczną subwencyę oddziałowi polskiemu zorganizowanemu przy instytucie historycznym austriackim w archiwum watykańskim.

We Lwowie, 7. kwietnia 1892.

Przewodniczący:

Dunajewski w. r.

Sprawozdawca:

Leon Chrzanowski w. r.